

Blaðið eigur ein at
vissa sær á posthúsum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÖÐRALAG

NR. 51

MIKUDAGIN
22. JULI 1964

37. ÁRO.

Vit forbløða av berum skilaloysi landsstýrisins

10 % í FLAKATOLLI GJALDA VIT, HAR IÐ NØREG, DANMARK OG GRØNLAND BARA RINDA 4 % NÚ OG SAMBERT AVTALU BRÁTT ONGAN FLAKATOLL.

Vit hava bara fiskin at selja. Okkum skuldi verið um lívið at gjørt at fingið mest møgult fyrri hann uttan kleppandi ella við minst kleppandi avgiftum á marknaðinum. Men so tykist sitandi meirluti ikki at hugsa. Hann ikki bara hevur sit-ið og situr sjálvur og sverur, men hann er beinleiðis imóti tá ið aðrir vísa á og seta uppskot um at ganga leiðir at fúa tolllætta á hovuðs-marknaðinum innanfyri hovuðsmarknaðarsamtökum sum EFTA.

Allir kenna og harmast yvir 10 % nivandi avgiftina í Bretlandi á allari fiskasølu okkara har.

Vit kunnu víð at gerast limir í EFTA eins og Noregi og Danmark, Grønland og onnur EFTA-lond sleppa undan tí mesta, sum vit í dag megu gjalda í flakatolli.

Men hóast javnaðarflakkurin nú tveir reisir uppí røkur hevur havt uppskot um eins og Noregi at sleppa okkum undan flakatollinum víð at gerast limur í EFTA, hevur sitandi meirluti á tingi ikki tímt so frægt sum at viðgjørt henda spurning í nevnd. Tingið hevur verið tveir reisir saman uttan at nevndarfundur hevur verið um javnaðarmannauppskotið um AVTOKU AV

FLAKATOLLINUM víð at gerast limur í EFTA. Sambandið hevur stýðjað javnaðarmenn í hesum kravi. Men sama gjordi. Hanus við Høgadalsi hevur sum formaður nevndarinnar, sum hevur fingið málið til viðgerðar í tvínum tingsamkomum sultað hetta livs-tyðningarmikla mál. Eitlandi hevur hann gjørt tað eftir boðum stjórnarflakkanna.

Vóru vit limir í EFTA vildu vit í dag einans gildið eini 3 ella 4 % í flakatolli í Bretlandi, meðan vit í dag rinda 10 %. Og sum limir í EFTA vildu vit innan 3-4 ár sloppið heilt undan hesum tunga tolli.

So vindandi ørt skipa hesir sjálvstýrisflokkar okkara handli og fiska sølu feskfiskinum viðvíkjandi, og víð tí, sum hendi í fjør og sum hendi í ár við saltfiskasøluni er tað ikki betri skil hesi sølu viðvíkjandi.

Hvussu leingi skal hetta óskil vara?

2 ár aftrat?

I hesi tíð kann livsæðrar okkara í mongum fori vera vorðnar av-mókaðar.

UNDIR SEINASTA LANDS-STÝRI OG NÚ

VIÐ NORSKUM LINUBÁTUM SAMMETT VIÐ FISKISKAP VIÐ FØROYSKUM

Einki trýst hevur ligið tyngt á okkum, enn tá ið vit frá 1950—58 løgu farleysir og upplivdu, at í túsundatali av okkara bestu monnum leitaðu sær til Íslands, Noregs, Tysklands, Bretlands og aðrasteðs fyrri at vinna sær arbeiði fyrri seg og sínir. Heima ríddi hin stílli deyðin — fólkalokksdeyðin!

MEN BROYTING KOM Í.

Tá ið stjórnskipari eftir aftaná valdið í 1958 víð at javnaðarmenn, sambandsmenn og gamla sjálvstýrismenn tóku við stýrinum.

Og hetta var ikki eitt á broyting. Peningur fekkst til skipakeyp — og skipini, góð og staslig skip, komu í hópatali.

Menn stóðgáðu á víð at fara til fremmand lond at leita sær eftir arbeiði, annaðhvørt á landi ella á sjónum.

Útróðurin á Tvøroyri

Um einir 20 „innstallerarar“ rógva út á Tvøroyri, tá ið klúgvandi er. Stutt er at rógva. Hýsan stendur fyrri Tvøroyrafjørð og út um oyggjarnar Litlu Dimun og Stóru Dimun. Mest stór og góð hýsa. Ofur til flak.

Bátarnir fara út við arbeiðslið og eru afturi tóðliga á kvøðlið, so teir hava avreitt og eru heima við nátturvæðatið.

Fiskiskapurin er góður. 8-10-18 centnarar á bát. Vanliga eru ikki fleiri enn tveir menn við hvørjum bátinum.

Var liggjandi útróðraveður, hevði óført verið burtur úr.

Men óveðradagarnir eru ónógvir og útróðradagarnir ov fáir. Ikki hevur verið berligt við kalva heldur. Summir hava fingið heilt væl burtur úr kalvatúrnum sinum.

Men fuglurin hevur svikið í ár vegna hitt ólagaliga veðrið fyrri snaru.

Loyvisir seg betri at royna eftir hýsuni, tá ið út sleppst.

ST-aðalfundur í november

ST ársaðalfundurin er vanliga komin saman á hvørjum ári í september, men í ár verður frávik gjørt soleiðis at aðalfundurin eftir fyrribils avgerð fyrst kemur saman 10. november. Hetta verður 19. van ligi ársaðalfundurin hjá heimsam-gonguni.

Meirluti av limalondunum hevur samtykt at ganga ynski á móti um at stóga við aðalfundinum til november, av tí at tey sonevndu uttan velta-londini (sum Egypt, Jugoslavia, Indonesia og onnur) skulu hava fund í Cairo í oktober.

Verður Dag-blaðið stevnt?

I Dagblaðnum nr. 53 var grein nevnd: »Eitt syndarligt 25 ára áminningarár hjá I. S. F. E. I hesi grein verður Tvøroyrar bóltfelag lagt undir so grova skuldseting, sum sjálvsagt má koma at fáa álvarligar fylgir.

Av tí at einki navn er undir greinini, verður tað blaðstjórin, ið kemur at standa til svars fyrri slíka injurie-skriving.

Tað kundi verið ymist at gjørt viðmerking til, men ikki skal verða kynt meira uppundir, heldur skal tað verða sagt, at slík skriving er ikki ítróttini til uppbyggjar, heldur tvørtur imóti.

Suðringur.

Seirra DAGUR

BRÚDLEYP

Leygdagin 25/7 giftast í Vágs kirkju Anna Nolsøe, Vági og Arne Joensen, telegrafistur, Porkeri.

Trækkraftig og benzinbesparende

Monark Nautic 8 HK er en startvillig, benzinbesparende og trækkraftig påhængsmotor, der er stærk nok til tunge familie- og arbejdsbåde. Med Monark Nautic 8 er det muligt at få lettere både til at plane. Reguleringshåndtag for frem- og tilbage. Pris kr. 2.190.-

Svensk kvalitet

Nærm. forh. anvises:

Páll Thomsen, Klaksvík,
telef. 5256.

BILLETTER til „Dronning Alexandrine“

både til København og Reykjavik må afhentes SENEST 8 DAGE før skibets afgang fra Thorshavn.

H. C. Müller
D.F.S.' EXPEDITION,
tlf. 1511, Thorshavn.

Ein tannlækni fyrri hvørjar 6000 íbúgvar

ER TAÐ OV NØGV SAGT, AT TANNLEKNAVIÐURSKIFTINI Í FØROYUM ERU FORSOMD — OG EFTIR NORDLANDA VIÐURSKIFTUM UT AV LAGI VANAUG? NEI — HER ER TVØTURIMÓTI TALAN UM AÐYRGÐAR-LOYSI

Seinasta vit frætta um tað útav lagi vanauga tannlæknaskilið í Føroyum, er tað, at landstýrið hevur biðið statsministeren Jens Otto Krag taka sær av málinum. Somuleiðis varð hann eisini biðin um at taka sær av læknaviðurskiftinum, sum heldur ikki eru góð. Um tannlæknaskilið tók Krag nakað soleiðis til æt lille, men betýningsfuldt spøgsmåle, men hetta hava vit ikki havt varhugan av, hevur verið hugsan hjá okkara myndugleikum í Føroyum.

TANNLEKNATROT YVIRHØY-UR — UT AV LAGI RINGAST Í FØROYUM

Gjøgnum mong ár hevur verið tannlæknatrot, og torført hevur verið at fingið fleiri tannlæknar.

Tað er tannlæknatrot í Norðurlondum. Finnland verður sagt at vera ringast fyrri við 2.500 íbúgvarum fyrri hvønn tannlækna meðan í Noregi og í Danmark eru 1500 íbúgvar fyrri 1 tannlækna.

I Finnlandi hevur Ríkisdagurin tikið sær av spurninginum at fáa fleiri tannlæknar at taka sær av skúlatannrøktini.

480 kommunur í Finnlandi hava so stórar trupulleikar at fáa tannlæknar, bert 40 % av skúlabørnum kunnu fáa tannrøkt.

Nú er uppskot komið fram á finska ríkisdegnum, sum miðjar imóti at veita statslán til teir, sum fara uttanlands at fáa sær tannlæknaþrógv. Sjálvir eru finnar bert

fórir fyrri at «klekja» 100 tannlæknar um árið.

Lógaruppskotið miðjar imóti at 30 studerandi verða send til Vestur-tysklands at byrja við. Lærutíðin hjá teimum verður 5-6 ár og útreiðslan hjá ríkisskassanum verður mett til 30.000 f. markar — í okkara peningi verður tað umleið 64.000 krónur til hvønn.

Við hesi skipan verður so tann treytin lögð á, at hesi, sum fara uttanlands at fáa sær lærdóm, aftaná at vera lúðg, binda seg at verða í tenastu hjá kommununum í 4 ár ella verða sett í starv, sum álagað verður teimum av heilsustýrinum.

Hetta verður alt gjørt fyrri at koma burturúr tí neyðstöðu, sum Finland í dag hevur at stríðast við í spurninginum tannrøkt.

OG Í FØROYUM ER BERT EIN TANNLEKNI FYRRI HVØRJAR 6000 ÍBÚGVAR

Við tí í huga, sum finnar siga og gera í tannrøktarspurninginum, kunnu vit í Føroyum litið annað enn undrast á hvussu spurningurin verður viðgjördur hjá okkum.

Hjá okkum er bert 1 — ein — (Framhald á 2. síðu)

Atomvápna-ræðslan

Danir hava sagt, at innanfyri ríkismark teirra vil einki atomvápna fáa innivist.

Sama siga norðmenn. Hjá okkum finnst vist ikki ein einasti maður ella kvinna, sum er fyrri at geva loyvi fyrri atomvápni.

Oll propagandan frá vissari síðu móti seinasta landstýri um ikki at hava tikið greiða stóðu har botnaði í í óviti ella kanska í rangari frásøgn móti betri vitan.

Annað er, at vit eins og danir, íslendingar, norðmenn og aðrir, sum hoyra til NATO-samgonguna, skyldaðu at geva plass fyrri radar- og ávaringarskúðum í friðartænastu.

Tá ið menn nú eins og teir aður hava gjørt — royna at skapa eina illgitan og ein ræðslustemming fyrri atomvápnum her á landi, er tað burtur við, um roynt verður at biðla fólki inn, at bara ein flokkur, tjóðveldisflokkurin, er imóti atom- og brintvápnum.

Havandi tveir menn í landsstýrinum uttan at hava kunnað gjørt annað atomvápnum og ávaringarskúðum og radar-skúðum viðvíkjandi enn seinasta landstýri gjordi, ja satt at siga ikki so frægt, ber tað ikki til hjá tjóðveldisflokkunum at gera annað enn at eta alt aftur í seg, sum hann bar av skeivum um seinasta landstýri viðvíkjandi atom og brintbumbum og atom- og brintbumbugoymslum í ravmagstunnellum, fjallaholum o.s.fr.

Javnaðarmenn eru í stevnu síni móti kriggi, kúgan og valdspóttiki. Men teir elska so frælsi fram um alt, at teir ikki kunnu bara seg undan at verja tað imóti yvirgangskroppum, ransmonnum, imperiálistikum og kapitalistiskum spekulatiónum í krigssvinninum og rani.

ÚTVARPPSKRÁIN Í DAG

7.15: Morgunlestur.
7.30: Veðurtíðindi og tíðindi
7.37: Tónleikur.
12.20: Veðurtíðindi og tíðindi.
12.35: Tónleikur.
13.00: Kvøðuljómar til sjófólkið.
18.30: Veðurtíðindi og tíðindi.
18.42: Reportasja.